

A MUNKÁ

SZOCIÁLDEMOKRATA POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: DEÁK DEZSŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vár-utca 7. szám. — Telefon 10—96.

Felelős kiadó: JENEI SÁNDOR.

RÉSEN

AZ INTERNÁLÁSOKRÓL a MTI. útján hívtakoztunk a miniszterelnököknek arra a nyilatkozatára, hogy az internálásokat — a belügyminiszterrel egyetértően — fenn kívánja tartani akkor is, ha a kivételes állapot megszűnnék. Ma aztán Zákány Gyula nyilatkozatából — a fenti nyilatkozattal ellentmondóan — azt lehet megállapítani, hogy „a belügyminiszter nagy szociális megértéssel és a most annyira aktuális társadalmi gyűlölködés fölé való emelkedéssel kezeli ezt a kérdés”. „En — folytatja Zákány — az internálási rendelet visszavonását akarom és a költségvetési vita keretében ebben az irányban fogok felszólalni. Holnap Zalaegerszegre megyek, garanciákat kaptam a miniszter-től arra vonatkozóan, hogy a nálam jegyzőkönyvben kifejezett panaszokat meg fogják torolni. A miniszter is belátta, hogy az egész egy beteg dolog és a forradalomnak ezt a szomorú hagyatékát a leggyorsabban föl fogja számoltatni”. Ezek után most már igazán nem tudjuk, hogyan vagyunk ezzel az ügyvel. Valami bizonyára nincsen rendjén. Egy azonban bizonyos: az internálásokat föntartani és az embereket szabadságuktól továbbra is megfosztani nem szabad.

HA MÁR ITT TARTUNK, rámutathatunk arra is, hogy amilyen körülalazás van az internálások körül, ugyanugy a közszabadságok további kezelésében is arra törekednek, hogy valami módon a kecske is jóllakjék és a káposzta is megmaradjon. Vagyis valamiféle körülbástyázott közszabadságokra gondolnak. És mielőtt — ha már a mai állapotot tovább fenntartani nem lehet — visszaállítanak a közszabadságokat, előzően „preventív” intézkedéseket készítenek tenni, — ne hogy tulságosan megártson a nagy szabadság. A sajtószabadság helyreállítását megelőzően például új sajtótörvényről beszélnek, természetesen azzal a célzattal, hogy ne legyen igazi sajtószabadság, ami egyértelmű azzal, hogy ne legyen sajtószabadság. Valamint a szólás-szabadságot, egyesülési és gyűlékezési jogot is alaposan körülbástyázták a hatályosabb védelemmel. Ha így haladunk, — egészen bátran helyre lehet állítani az összes közszabadságokat annak a „veszélye” nélkül, hogy valóban élni lehessen ezekkel a közszabadságokkal.

A MUNKÁSSÁG májusi ünnepéről vezércikkézznek a polgári lapok. Még a legkurzusabb (és legkomolytalanabb) lapok is bizonyos *el nem titkolható* meglepetéssel és csodál-

kozással irnak a hatalmas demonstrációról. Hátha még a munkásság nem a kivételes törvények „oltalma”

Hozzászólások a költségvetési javaslatához

— A nemzetgyűlés ülése. —

Budapest, május 4. A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Az indítványi és interpellációs könyv felolvasása után Karaffiáth Jenő be-terjeszti a védjegyek oltalmáról szóló bizottsági jelentést.

Ezután áttértek a költségvetési vita tárgyalásának folytatására.

Nagy János szólalt föl elsőnek. A költségvetést a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

A következő szónok Andrássy Gyula gróf. Azért szólal föl, hogy a nemzetgyűlés figyelmét felhívja a külpolitikai helyzetre. Beszél a londoni konferenciáról. Ha az ott elhangzott vitákat nézzük, azt látjuk, hogy azokon meleg és rokonszenves hang vonul végig irányunkban. Az angol kormány is más hurokat penget, mint egy évvel ezelőtt. A hangulat Angliában annyira javult, hogy a külügyminiszter helyettese a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott Magyarországról. A meghatározottabban vissza kell utasítani azt a meghatározást, hogy Magyarország egy önmagától szétomló alkotás volna. Ezer év óta áll Magyarország egységesen, már ezer évvel ezelőtt a természet tartotta össze. A legnagyobb örömmel kell üdvözölni, hogy az angol közvélemény, amely a világ közvéleményének egyik irányítója, felénk fordul és belátja, hogy milyen igazságtalanság történt velünk. Örömmel tölt el bennünket az a tény, hogyha végiggondoljuk a magyar külpolitikát a jövőben, akkor azt látjuk, hogy minden, amit most ki kell tűznünk célul, az angol közvélemény támogatására történhet. Mi békét akarunk, mert ki vagyunk fáradva. Elismerjük a háború borzasztó veszedelmeit és következményeit, tudjuk, hogy az egész világ reánkrohana, ha újból kiráncban a még vérző kardunkat. Céljaink között a legerősebb az, hogy az elszakított országrészekben a kisebbségek jogait tisztfeletben tartásák. Nemcsak a magyarok, hanem a többi testvérek, tótok, rutének, németek saját egyéniségüket kell, hogy megvédhessék és ne olvasztassanak bele egy más idegen faj zsarnoki uralma alá. Az általános európai szabadság nevében kérjük magyar testvéreink szabadságát. A népek ligája csak akkor működhet sikeresen a kisebbségek jogainak védelmében, ha a világ közvéleménye támogatja. A leghatározottabban kijelenthetem, hogy nem-

alatt ünnepelehetett volna! Akkor lett volna csak nagy meglepetés és csodálkozás!

csak a kisgazdapárt, hanem a többi párt is egyenlő eréllyel azon lesz, hogy a fehér terrort lehetetlenné tegye. A világ közvéleménye kezdi belátni, hogy óriási hibát követtek el akkor, amikor Magyarországot darabokra szakították. Ne széleskedjünk el a dolgot semmiféle irányban. Amikor arról van szó, merrefelé orientálódjunk, azt mondom, hogy a magyar orientáció olyan értelmű legyen, hogy a világ közvéleményéhez forduljon. Legyünk készen, hogy politikailag afelé az állam felé fogunk orientálódni, amely először érzi át a mi igazságunkat és támogat minket az elszakított terület visszaszerzésében anélkül, hogy Európa békéjét megzavarják. (Taps.)

Az elnök javaslatára a nemzetgyűlés legközelebbi ülését pénteken tartja és folytatja a költségvetési vita tárgyalását.

Interpellációk.

Ezután szünet következett, majd áttértek az interpellációkra.

Az első interpelláló Pákozdy András, aki a ház helyek kiosztása érdekében interpellál. Miután interpellációját írásban nem terjesztette be, mint interpellációt a Ház nem vehette tudomásul.

Utána Czeglédy Endre terjesztette elő interpellációját a közmunkák megindítása ügyében az összkormányhoz. Interpellációjában kérdi a kormányelnököt, hogy a pénzügyi program megvalósítása mellett megfelelő munkaprogramot is hajlandó-e adni és megfelelő termelési politikát folytatni.

Bethlen István gróf miniszterelnök válaszol az interpellációra. Ami az iparra és kereskedelemre vonatkozik, az általános irányelvet illetően Szerényi József báró azt említette beszédében, hogy a kormány programjában bizonyos kereskedelem és iparelles irányzatot juttatott volna kifejezésre. Ez teljesen téves. Az ipar és kereskedelem terén is a szabadforgalom felé akarunk haladni.

A másik kérdés az iparvédelem kérdése. Bár ez talán ma nem látszik aktuálisnak, de a kormánynak el kell készülnie arra, hogy az adott esetben a magyar ipar megfelelő védelemben részesüljön. Az iparnak egyik főnehézsége a szén kérdése, ezzel behatóan kell foglalkoznunk és különösen munkástelepek építése útján fokoznunk kell a széntermelést. Közlekedésünk javításáról, a szociális kérdésekről már az általános program keretében megemlé-

kezett a miniszterelnök. Vasúti beruházásokra az 1921—1922. évi költségvetésben 900 millió korona van előirányozva.

Foglalkozik a kereskedelmi minisztérium a vasutak villamosításának a kérdésével is. Fontos a posta, táviró és telefon reorganizációja. A postaberuházások mintegy 1 millárd koronát tesznek ki.

A miniszterelnök válaszáat tudomásul vette a Ház.

Somogyi István a hatvani földbirtok parcellázása ügyében interpellál másodikban. Paczek Géza a hadirokkantak ügyét teszi szóvá, Lelenyi Pál a földmives munkások érdekében szól, akiket a nagybirtokosok lakhelyükön nem akarnak alkalmazni. Usetty Ferenc a Budapestben lakó igényjogosultak vitéségi érem pótdíjának fizetése ügyében interpellál.

Belicska honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a belügyminiszterrel már megegyezett a kérdés rendezésében.

A Ház a választ tudomásul vette. Az ülés vége három órakor.

PROBLÉMÁK

Napoleon.

Ma száz éve, hogy Bonaparte Napoleon, a korzikai ügyvéd fia, az egykori világhódító császár, a kis Szent Ilona-szigetén, mint száműzött, meghalt. A századik évfordulón neve még mindig élénken él az emberiség köztudatában, valósággal fogalom lett, de jelentőségét sokféleképpen, a különböző ideológiák szerint értékelik. Emerson az emberi szellem egyik képviselőjét látja benne, a diadalmas akarat megtestesülését, Carlyle a hősök között, mint az uralkodók ideálját mutatja be, Teine az erkölcsi törvényeken felülemelkedő kondottiere típusát találja meg a korzikai kalandorban, a polgári költészet romantikusai az érvényesülés, a karrier eszményképének tekintik, a szocialista Bernard Shaw pedig a „végzet emberé”-ről letántja az illúziókat és legendákat színes és hazug fátyolát és az embert érezteti benne, a maga természeti és társadalmi determináltságában. Mindenkinél igazabban és mélyebben a nagy Tolsztoj szemlélteti őt a „Háború és Békében”, ebben a szinte tökéletes történeti regényben, ahol nagyok és kicsinyek sorsa tömegek hatalmas áradatában oldódik fel, ahol kiderül, hogy egy valódi erő és tényező van ezen a földön a történelemben: a nép.

A „győzelmes” Franciaország mai uralmon levő a Gloriet ünnepel az Invalidusok dómjának halottjában és Rostand romantikus verseit idézik. Nekünk nem sokat számít már a véres dicsőség, a háborus

A Munkáskabarét május 8-án tartjuk meg.

glória, amely körülvette Napoleont, Wagram, Austerlitz, Jena és Marengo ma már nem jelentenek a mi szemünkben egyebet, mint tenger kiontott vért, temérdek könnyet és kint. Napoléon valódi történelmi jelentősége előttünk abban áll, hogy a nagy francia forradalom után e forradalom vívmányait igyekezett a maga módján, a maga módszerével elterjeszteni az európai népek között és így az egyre jobban jelentkező reakciónak veszedelmes és egyideig dicsálatos ellenzéke volt. Megalázta a reakció két legfőbb képviselőjét, az osztrák császárt és az orosz cárt és proklamációjában, amelyet a schönbrunni hadiszállásából a magyarokhoz intézett, a népek önrendelkezési jogát először hirdelve, felszólította a magyarokat, hogy függetlenségük kivívására csatlakozzanak hozzá és önállóan teremtsék meg új, európai alkotmányukat. Hogy tervei nem sikerültek, annak egyik fő oka az volt, hogy ő maga is hűtelenné kezdett válni önmagához és a nagy forradalom igazságaihoz.

Nem te magad győztél, hanem a kor lelke: szabadság, — mondja róla igen helyesen Berzsenyi és bukásának is fő okozója az lett, hogy: az emberiség sorsát, amely látszólag kezébe került, „tündér kényének alá vetette”. Alapjában véve Napoleon típusa volt a polgári forradalmárnak, akinek egyéni önzése nem tudott teljes szolidaritást vállalni a nagy tömegekkel. Napoleon végül is elsősorban uralkodni akart, egoista módjára és ebbe bukott bele. A reakció, amely a népek jogainak jelszavával léphetett föl ismét ellene, elbukatta őt és vele a francia forradalom vívmányait is el akarta gáncsolni. Ez azonban csak ideig-óráig sikerült, a feudalizmus történelmi szerepe lejárt és az 1830-as és 1848-as polgári forradalmak ezt a francia forradalomban felszínre vergődő osztályt megerősítették és már a munkásság erejének első megnyilatkozásaival is megismertették a világot.

Ma már csak a polgári demokráciának ideálja Napoleon, akit a polgári romantika hőskultusza tömjénezett állandóan, mi jól tudjuk, hogy a „hősök” kora lejárt és egyetlen valódi hőse van a ma történelmének: a tömeg és egyetlen ereje: a szolidaritás!

Jóminőségű férfi és női divat gyapjuszövetek

a magyar korona áremelkedése és az idegen valuták áresése folytán a következő áron kaphatók:

Divauszövetek 950 kor. helyett 550 kor. Divakamgarn 1500 korona helyett 880 korona.

Kérjük a t. vevőközönséget, hogy raktárunkat vételkötelezettség nélkül tekintse meg.

Holtzer S. és Fiai
szövetosztálya.

Pressburger Sándor

cipész és felsőrészkesztő

Valéria-tér 6. sz., az udvarban.
Elvállal mindennemű páros és tucatos munkát, a legmagasabb igényeknek kielégítően, gyorsan és pontosan készítek.

A birodalmi gyűlés dönt az ántánt ultimátumáról.

— A legfelsőbb tanács munkában. —

London, május 4. (MTI.) A legfelsőbb tanács meggyezésre jutott a Németország elé terjesztendő feltételek kérdésében. Abban egyeztek meg, hogy a Németországra rováadó 6600 millió font sterling értékű kötelezettségeket öt százalékos bonok kiadásával kell elismerni. Németországnak évenként százmillió fontot kell fizetni és ki kell szolgáltatnia kivitele 25 százalékát.

Páris, május 4. (MTI.) A szövetségesek megkeresik a jóvátételi bizottságot, hogy a német adósság lefizetésének mikéntjét négy napon belül közölje. Ez idő alatt a szövetségesek tudatják Németországgal a végrehajtás módját s felszólítják a német birodalmat, hogy ítélkezék a háborús bűnösök felett és a lefegyverezést hajtsa végre. Németország május 12-ig válaszolhat, hogy a feltételeket teljes egészükben elfogadja-e. Ha nem fogadja el, akkor május 13-án végrehajtják a megszállást.

Páris, május 4. (MTI.) Hughes államtitkár azt hangoztatta, hogy az amerikai kormány nem fog olyan német javaslatokat közvetíteni, amelyek a szövetségesek elfogadhatlannak tartanak.

Bécs, május 3. (MTI.) Berlinből jelentik: A londoni ultimátum meg-

Szakértők és jelentéktelen vallomások.

— A Tisza-pör főtárgyalása. —

Budapest, május 4. A Tisza-pör mai főtárgyalását fél 10 óra után nyitotta meg Gádó István elnök és konstata, hogy a védők közül többen hiányoznak.

Az első tanu dr. Hazslinszky Hugó rendőrorvos, aki elmondja, hogy rendőri bizottsággal ment ki a helyszínre, mert híre járt, hogy Tiszát meggyilkolták. Fél 6 után ment ki a Roheim-villába. Tisza holtteste az ágyba volt fektetve, sérülései közül az egyik feltétlenül halálos volt. A halál belső elvérzés következtében állott be. Almásy Denise sérülése 8 napon belül gyógyult.

Ezután az elnök kérdéseire elmondja, hogy Szentkirályi főkapitányhelyettes jegyzőkönyvet vett fel a merényletről és ki is hallgatta a kegyelmes asszonyt. Szentkirályi a jegyzőkönyv felvételénél így szólt Tisza özvegyéhez: Ugye mondtam, hogy jobban kell vigyázni a kegyelmes urra.

A következő tanu Lux Sándor orvos akkortájt a Roheim-villával szomszédos Bethesda-kórházban teljesített szolgálatot és az első segítséget nyújtotta. Ő is megerősíti a rendőrorvosnak azt a vallomását, hogy feltétlenül a test jobb oldalán volt a golyó bemeneti nyílása és nem megfordítva. Vallomására megesketik.

Majd Minnich Károly dr. egyetemi magántanár, a törvényszék orvosszakértőjét hallgatta ki a bíróság.

érkezése után a kormány rendelkezésre bocsátja tárcáit és a birodalmi ülésre bizza a döntést. Ha a többség az ultimátum elfogadása mellett lesz, valószínűleg maradásra kéri a kormányt. Simons dr. mindenképpen lemond, ha az ultimátum többet követel, mint amennyit Németország elbir.

Bécs, május 4. (MTI.) Washingtonból jelentik: Cormick szenátor heves támadást intézett a versaillesi békeszerződés ellen. Kijelentette, hogy a szenátus sohasem fogja ezt a szerződést ratifikálni, hanem inkább különbékét köt Németországgal.

Bécs, május 4. Londonból jelentik: A tegnapi értekezlelen Briand és Lloyd George összetűzött egymással. Briand már ismételtlen fenyegetődzött visszalépésével. Az angol kormány továbbra is ellenáll. Wond angol miniszter nyíltan kijelentette, hogy a Ruhr-vidék megszállásának nem szabad és nem fog megtörténni. Ugyanilyen szellemben beszélnek az angol kereskedelmi világ befolyásos tagjai is. A washingtoni francia és angol követ távirata szerint az amerikai kormány igen világosan kijelentette, hogy jobb lenne katonai rendszabályokhoz nem nyulni. Az ülés végén Briand kijelentette, hogy nyomban el fogja rendelni az 1918. évfolyam behívását.

Ezután Kenyeres Balázs tanár, törvényszéki orvosszakértő terjeszti elő véleményét. A leírás alapján semmi kétség, hogy az első lövés volt Tisza István gróf halálának előidézője. Azt nem lehet biztosan meghatározni, hogy melyik golyó ejtette a halálos sérülést. A haslövés a hasfalat furta keresztül. A lövések álló helyzetben, de fekvőben is érheték Tiszát, eredhetek Manlicher-től, vagy Frömmertől, de valószínűbb, hogy Manlicher-től származnak a lövések.

Az elnök azután behivatja a három fegyverszakértőt, akik előadták véleményüket Tisza sérüléseiről és a fegyverekről, amelyekkel lőttek.

A szakértők kihallgatása után tanuképpen kihallgatták özv. Babics Sándornét, aki a gyilkosság idején mosónő volt Tiszáéknál. Elmondja, hogy látta délben a gummiköpenyes embert és délután a katonákat, hallotta a lövések dördülését is. Szembesítik a vádlottakkal. Gärtnerre rámutat, hogy ő volt a gummiköpenyes. Kéri Pál hasonlít az egyik katonára, de nem mer rá megesküdni.

A tárgyalást pénteken folytatják.

CUKOR
Világossárga . 1 kgr. 90.— kor.
Fehér . 1 „ 110.—
BÖHM KÁROLYNÁL
Valéria-tér és Török-utca sarok.
Telefon: 766. Telefon: 766.
Óra- és ékszerjavítások
Tört aranyat **Málhoffer Vilmánál**
magas áron vesz KÁRÁSZ-UTCA 2.

KULTURA.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök délután: *Vig özvegy*, operett.
Csütörtök este: *Biboros*, szimfónia.
Péntek először: *A buta ember*, vígjáték.
Premierbérlet A) 58. sz.

Szombat: *Troubadour*, opera. Premierbérlet B) 59.

Vasárnap délután: *Próbaházasság*, népszimfónia.

Vasárnap este: *Gül Baba*, daljáték. Bérletiszűnet.

Hétfő: *Troubadour*, opera. Premierbérlet A) 59.

Az esti előadások 8 órakor kezdődnek.

A Szegedi Általános Munkásdalkör és a Szegedi Munkásszínpad műkedvelői által május elsejére hirdetett munkáskabaré a rossz időjárás miatt elmaradt. A kabarét vasárnap, május 8-án tartják meg délután 3 órai kezdettel a Korzó Mozi nyári helyiségében.

Belépődíj egységesen, tehát bármely helyre, 10 korona. Jegyek előre válthatók a Munkásotthon gondnokánál.

A május elsejére váltott jegyek természetesen érvényesek.

Elvtársak: Jelenjétek meg mindannyian a munkáskabarén!

Kamarazene-est. Végre egy-egy nemesebb törekvés is utat nyit magának Szegeden, hogy élessze, erjessze a zeneileg kissé részvétlen publikumot és komoly elmélyedésekre, mélyebb zenei élményekre hívja fel a figyelmet. A legértékesebb fajtájából nyújtott egy kis izelítőt tegnap este a sikerülten összeválogatott zongorakvartett és kvintett-együttes a magasabbrendű muzsika kifinomultán egyszerű eszközeivel: zongora (*Fehér Gizella*), hegedű (*Gábor Arnoldné*), mélyhegedű (*König Péter*), gordonka (*Kun dr.*) és gordon (*Ritter*). A kamarazenehez ma még hozzá kell nevelni a publikumot ugyan, de a muzsikuskoknak is jobban össze kell szokniuk, a zene főle emelkedve egyetlen összhangzó egészet alkotva, egyetlen élő és érző testté válni és újra alkotni a zenei művet. Mert pld. a Saint-Saëns B-dur zongoranegyesének első tételénél a primhegedű kissé nyers témakezelése, a harmadik tételnél pedig a zongora tulhangos kiabálása az egység s a tökéletes összhatás rovására estek. Azonban az utolsó tételnél a finom részletekben elmélyedőn, lelkesen összeforrottak. Schubert (zongora-ötös a dur forellen) romantikus, bájos és könnyed muzsikájában a zongora színesebb, a gordonka bátrabb, melegebb előadást kívántak volna. Örömmel nézünk a művészi együttes további értékes előadásai elé. (m. b.)

MOZI.

Bemutató a Belvárosi Moziban. Ma mutatja be először a Belvárosi Mozi a filmkultúrának újabb két kiemelkedő alkotását, A *bátor Galaor* című 4 felv. bravurokban és izgalmas jelenetekben bővelkedő filmjátékot, mely az olasz halászhalk életéből meríti tárgyát és fordulatos cselekményeivel mindvégig lebilincseli a nézőt. Ugyanakkor a *Nővérek* című 5 felvonásos amerikai társadalmi regényt, melyben a Metrogár híres művészei nyújtanak frapáns alakítást.

A Széchenyi Moziban csütörtökön és pénteken **XA-XA IV.** (Befejező rész) és egy **Mary Osborne** vígjáték a kis amerikai gyermekprimadonnával kerül bemutatásra.

Előadások kezdete 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor. Telefon 16-33.

HIREK

HŐSÖK.

Az élet mámorában
Jönnék keserű órák,
Nagy kijózanulások,
Szerdai szülkeségek,
Szörnyű hiábavalóság.

Opálos színű tájak
Egyszerre ködbe vesznek,
Elmulnak délibábok
S az utcán és a szivben
Parádé nélkül temetnek.

Ilyenkor várni, hinni,
Megállni keményen,
Egy dalt dudolni büszkén,
Be római vitézség,
Ő be gyönyörű érdem!

Ekkor leszünk mi hősök,
Méltók az új dalokra,
Méltók az új időkre,
A boldog, a győztes, a békés
Jövendő megváltó csókra!

JUHÁSZ GYULA.

— A MUNKA legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt szombaton jelenik meg.

— Az olasz tisztviselők mozgalmá. Rómából jelentik: Az olasz állami tisztviselők fizetésemelési mozgalmá mind hevesebb mérvet ölt. Rómában már négy minisztériumot egészen be kellett zárni. Az állami tisztviselők követelik a régóta megígért fizetési pótlékaik kiutalását.

— Cenzurázák a belföldi táviratokat is. Budapestről jelentik: A kereskedelmi körök már ismételt szóváltatták, sőt a nemzetgyűlésen is napirendre került a távirati cenzura kérdése, amely megbénítja az ország kereskedelmi életét, miután a feladott fontos üzleti táviratok sokszor ötnapos késéssel kerülnek a címzett-hez a cenzura miatt. Az enyhítés helyett azonban az ellenőrzés újabb erős megszigorítása következett be. Tíz nappal ezelőtt a posta hivatalos közlönyében újabb rendelet látott napvilágot, amely szerint ezentul nemcsak a külföldi táviratokat, hanem a belföldieket is megcenzurálják.

— Még nem zárják be újból a gőzfürdőt. Bókör Pál polgármester-helyettes kijelentette, hogyha lesz elegendő szén — legalább június elejéig üzemben tartják a gőzfürdőt. Buócz mérnök, aki az érkező szén elosztását intézi, azt a felvilágosítást adta, hogy a szénszállítmányok az utóbbi időben rendszeresen megérkeznek.

— Az ántánt jóvátételi bizottság Debrecenbe érkezik. Budapestről jelentik: A debreceni főispáni hivatal értesítést kapott, hogy az ántánt jóvátételi bizottsága Debrecenbe érkezik.

— Nem szállítják le a vasúti tarifát. Budapestről jelentik: A napokban egyes lapokban azt írták, hogy a kereskedelmi kormány — az árk általános csökkenése következtében — leszállítja a vasúti tarifát. Ez a hír — mint most értesülünk — nem felel meg a valóságnak.

— Az angol bányász-sztrájk. Londonból jelentik: A sztrájkhelyzet változatlan. Újabb békítési kísérlet semmi kilátással sem kecsegtet. Valószínű, hogy a sztrájk sokáig elhúzódik.

x Ma kerül a Széchenyi Mozi-ban bemutatásra a szenzációs dzsungelfilm negyedik és egyben befejező része, melyben az izgalmas kalandok rendkívül érdekes befejezéséhez ér ez a nagyszabású attrakció. Egyidejűleg Mary Osborne, a bájos amerikai gyermekprimadonna legújabb alakítása, egy igen kedves vigjáték szerepel a műsoron.

Adatok a vendéglői árak megállapításához.

Nem tartják be a vendéglősök a menürendszert. — Mennyivel csökkentek az élelmiszerárak március óta. — Hogyan számolnak a kávéháztulajdonosok. — Öt korona nyereség egy csésze kávé

A Munka vasárnapi száma foglalkozott már röviden a vendéglői és kávéházi árakkal és azzal a csökkenéssel, amellyel a vendéglősök és kávéosok, nem törődve az általános áresésekkel, nem engednek egy fillért sem az árakból. Megirtuk azt is, hogy az árvizsgáló-bizottság hétfői ülésén kimondotta, hogy az ételárak leszállításának az ideje elérkezett és elrendelte a menüárak betartásának szigorú ellenőrzését. A vendéglősök azonban fittyet hánytak minden megállapításnak, nem törődnek az irányárakkal és úgy látszik, nicsen olyan hatalom, amely rendet tudna teremteni ezekben a hallatlanul anarchisztikus állapotokban.

Az árvizsgáló-bizottság legutoljára március 29-én állapította meg a vendéglői árakat és engedve a fogyasztók köréből sürűn felhangzó kívánságnak, elrendelte az étlapszerinti menürendszer életbeléptetését. A levesből, főzelék-feltétből és tésztából álló ebédmenünek az árát harminc koronában, tészta nélkül tizenhét koronában, a vacsoraméni árát pedig, ami a leves kivételével ugyanabból áll, mint az ebédmenü, huszonnyolc koronában állapították meg. A határozatot másnap, március harmincadikán tették közzé.

Az ár megállapítás időpontjában a megállapítás alapjául szolgáló huszárok a következők voltak: Elsőrendű marhahus 76, sertéshus 106, borjú 86 korona. A mai husárok pedig: elsőrendű marhahus ötvenöt, sertés nyolcvan, borjú ötvenöt — hatvan. Azóta tehát átlag husz százalékkal csökkentek az árak, sőt, ha tekintetbe vesszük, hogy a vendéglősök leginkább növekedésmarhahusból készített ételeket szolgálnak ki, melynek az ára alig negyven korona, ez a differencia még jobban megnövekedik. A zsir ára, ami szintén egyik fontos tétele a vendéglőknek, százhusz koronáról száz koronára, vagy még alacsonyabbra esett.

A száraz főzelékeknek még nagyobb az áresés. A száraz bab például tizenkét koronáról négy koronára, a rizs több mint ötven perccel, a burgonya öt koronáról három koronára esett. Ezek után, ha tekintetbe vesszük még a fa ötven perccel árcsökkenését és azt a körülményt, hogy a vendéglői étlapokat a huszárok dominálják, teljes joggal követelhetjük a vendéglői árak leszállítását.

Jellemző a vendéglősök gondolkozásmódjára, vagy jobban mondva haszonlesésére, hogy az utóbbi időben még a menürendszert sem tartják be, vagy pedig ha betartják, harminc korona helyett negyven koronát számítanak egy félfogra való ebédmenüért. Minden árleszállításra irányuló törekvést ősi szokás szerint azzal a már régen elkopott és nevetséges kifogással akadályoznak meg, hogy a rezsiköltségek (értse: munkabérek) nem csökkentek. Elfelejtik azonban, hogy a rezsiköltség nagyon elenyésző hányada a szükséges anyagok árának, az anyagok ára pedig, igenis, csökkent legalább husz-harminc százalékkal. És nem megokolt az sem, hogy a megcsapant számu vendégek számlájára írják azt az elmaradt nyereséget is, ami vendéglétszámcsökkenés miatt keletkezik.

Az árvizsgáló-bizottságnak már egyszer komolyan kellene foglal-

koznia ezzel a kérdéssel. Mert nem elég az, ha előkészületeket tesznek az árrevízióra, ha udvariassan meghívják az állandóan elhalasztott tárgyalásra az érdekelt — vendéglősöket és csak ijesztő mumusként sutogják, hogy így, meg úgy ellenőrizzük „majd” a menü-rendszer betartását. A számítás az elmondott pontos adatok alapján nagyon egyszerű. Semmi előkészület nem kell az ár megállapításokhoz, csak lelkiismeretes jószándék.

A kávéházi árak körül szintén lehetne egy kis rendet teremteni. Annak az illusztrálására, hogy a mai árak mellett milyen haszonnal dolgoznak a kávéháztulajdonosok, a tejeskávé önköltségének a kiszámítása a legalkalmasabb. Egy liter tej belekerül (kapualjba vásárolva) tizen-négy koronába. Ehhez kell egy fél-liter feketekávé, ami a kávéházakban használt kávéanyagok ára szerint, öt korona. A másfél liter léből körülbelül husz csésze kávé készítenek. A cukor hozzá husz korona. A tüzelőanyag három. Tehát a husz csésze kávé önköltsége ára negyvenkét korona, üzemi költséggel együtt legfeljebb hatvan korona. Még így is három koronába kerül az a kávé, amit nyolc koronáért adnak a szerény kávéosok. Csészénként tehát körülbelül öt koronát nyernek. Ugyanilyen eredménnyel dolgoznak a többi kávéházi cikkeknek. Ha ehhez a bátran busásnak nevezhető nyereséghez hozzászámítjuk még azt a nem jelentéktelen jövedelmet, ami a kártya-, sakk- és billiárdpénzekből befolyik, egyáltalában nincsen okunk kétségbeesni a kávéháztulajdonosok sorsán. Az a pár ezer koronás többlet pedig, ami a villamosegység-árak felemelése folytán keletkezett, elvész a hatalmas bevételek mellett. Sürgős revízió alá kell tehát vonni a vendéglői és kávéházi árakat!

Belvárosi Mozi

Telefon: Igazgatóság 258. Pénztár 582.

Csütörtökön, pénteken és szombaton, május 5-én, 6-án és 7-én:

Az olasz és amerikai filmkultúra két nagy alkotása:

A bátor Galaor.

Kalandtörténet 4 felvonásban.
Cimszereplő: GIOVANNI ALBERTINI,
a Buffalo-Bill főszereplője. Azonkívül:

A nővérek.

Attrakciós társadalmi dráma 5 felv.-ban.

A Metro-gyár művészi alkotása.

RENDES HELYÁRAK!

Előadások kezdete hétköznap: 5, 7, és 9 órakor, vásár- és ünnepnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap közkívánatra:

a „Prometheus”

mindkét része 10 felvonásban
GUNNAR TOLNÁSSAL.

x Dr. Fehér István urológiai rendelőjét Polgár-utca 2. sz. alatt (Tisza Lajos-körút, Polgár-utca sarok) megnyitotta. Rendel. d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 11—12-ig.

x A valódi JANINA cigarettá sodrópapírral viznyomással kéri a dohányfőzsdékben.

— A londoni munkásság határozata. Londonból jelentik: Az idén különösen nagyszabású volt a májusi ünnep Londonban. A program szerint a szakszervezetek kerületenként vonultak föl és gyülekeztek a Themse partján, ahonnan impozáns menetben vonultak a Hyde-parkba. Itt tizenkét helyről tartottak beszédeket a munkásokhoz és minden helyen átlag nyolc szónok volt kijelölve. A következő határozati javaslatot fogadták el: „A gyűlés lelkesedéssel üdvözlö a szovjetkormány sikerét; fölhívja a jelenlevőket, hogy kényszerítsék a világ kapitalista kormányait arra, hogy kössenek békét Oroszországgal és vegyék föl vele a kereskedelmi összeköttetést; követeli az angol csapatoknak Irországból való visszavonását és tiltakozik a rendőrök atrocitásai ellen; végül tiltakozik a bércsökkenést és az éleltnívó leszállítását célzó koncentrált támadás ellen”.

— A szegedi piaristák kétszáz éves jubileuma. Most van kétszáz esztendeje annak, hogy a piaristák Szegeden tanítanak. A jubileumot megünneplik. Csütörtökön délelőtt féltizenegyre a színházban ünnepség lesz, délután öt órakor pedig a Dugonics-Társaság tart emlékülnepet a városházán, amelyen megjelenik Vass József kultuszminiszter is. A piaristák a kultúra terjesztése és művelése körül tagadhatatlan eredménnyel fáradoztak.

— Kutba dobta mostokagyermekeit. A szegedi államrendőrség letartóztatta Szabó Mihályné szül. Molnár Anna Csengele 361. szám alatti lakost, mert Julianna nevű 8 éves mostoha kisleányát a kutba dobta. A segélykiáltásokra a szomszédok átszaladtak Szabó tanyájára, ahol a nyolc méter mély kutból sikerült a kisleányt kimenteniök. A kisleány ugyanis a kutban egy kiálló kőben megkapaszkodott és ennek köszönhető, hogy megmenthették. Szabó Mihályné a rendőrség előtt tagadta a tett szándékos elkövetését és azzal mentette magát, hogy rosszullete közben véletlenül lökte be a leányt a kutba. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— A Návay-gyilkosság tárgyalása. A mai tárgyaláson a bíróság Félix Zoltánt négy napig magánzárkára ítélte el, mert a sajtóval és egy tanuval szemben többrendbeli sértő kifejezést használt. Ezután átérték a tanukihallgatásokra. A tanuk előadták, hogy a véstörvényszék Vásárhelyen több súlyos ítéletet hozott. A tárgyalást a bíróság holnap folytatja.

— A törvényszéken. Gera János makói lakost a szegedi törvényszék Hevesi-tanácsa háromrendbeli sikasztásért és egyrendbeli csalásért két évi börtönrre és négy-száz korona pénzbüntetésre ítélte. — Pataki Sándor makói lakost a bíróság, mert a múlt év novemberében a kormányzót sértő kijelentéseket tett egy nyilvános helyiségben, hat hónapi fogházra ítélte el.

— A kihágási bíró előtt. Szerdán a kihágási bíró nyolc tejjárut ítélt el nyolcvan-kétszáz korona pénzbüntetésre, mert vizezett és fölözött tejet árusítottak. A kihágási bíróság körülbelül kétszáz tejjárut ellen indított eljárást.

— Mirek a rendőrségről. Kroó Imre Atilla-utcai lakásába kedden éjjel ismeretlen tettesek betörték és onnan hater ezer korona értékű fehérneműt és ékszereket loptak el. — Özv. Likovszky Sándorné Szentmihály-utca 7. szám alatti lakásába kedden este kilenc és tíz óra között ismeretlen tettesek az ablakon keresztül behatoltak és onnan százezer korona értékű ékszert és fehérneműt vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást. — Szilágyi Mihályné piaci árut, mert nyilvánosan verekedett egy másik piaci árussal, a rendőrbíró ötnapi elzárásra és száz korona pénzbüntetésre ítélte. — Károly Balázs alsótanyai lakos kedden délelőtt jelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes a villamoson ellopta ötezer korona tartalmu pénztárcáját. A rendőrség nyomoz.

Leszállítják a gyógyszerárakat?

Ugy látszik, a megindult áresési folyamat lassanként kiterjed a közszükségleti cikkekre minden ágára. A gyógyszereszek pár hónappal ezelőtti akciót indítottak, amelynek a célja az árak, illetve a gyógygyeztési munkadíjak felemelése volt. Az akció, az ingadozó valutáris viszonyok miatt eddig nem járt sikerrel, de most, amikor a német gyártmányú gyógyszerek, a német márka körülbelül ötven százalékos csökkenése következtében, jelentékenyen olcsóbbak lettek, értesülésünk szerint az új árszabályt rövidesen kiadják.

A gyógyszerárakat legutoljára 1920 júniusában állapították meg, azaz felemelték a gyógyszerek 1876-ban megállapított alapárát. A gyógyszerek elkészítésének a munkadíját az 1876-ban megállapított taksa szerint számították továbbra is. Az új taksa — amit értesülésünk szerint — hatodikán vagy tizedikén bocsátják ki, az eddig számított száz százalékos felár elmarad, de a munkadíjakat emelik fel negyven százalékkal. A munkásbiztosító-pénztáraknak és egyéb szociális intézményeknek a rendelet értelmében a munkadíjból huszonöt százalékot engednek el.

Érdeklődünk a németországi gyártmányok új árai iránt és megtudtuk, hogy a fontosabb gyógyszerek ára a német valutaárfolyamessége arányában esett, de van egy-néhány különlegesség, amelynek az ára, megcsúfolva minden józan számítást még emelkedett.

SAKMOZGALOM.

Munkásotthon építési-alap 11.730

A Munkásotthon gondnoka:

NÉPSZAVA

kapható.

Felhívás. Ismételten felhívjuk mindazokat az elvtársakat, akik a náluk levő könyveket még nem adták be, hogy most már a legrövidebb idő alatt adják be azokat, mert késedelmeskedésük miatt a könyvtár rendbehozatala halasztást szenved s e miatt július elsején a könyvtárt majd nem tudjuk az elvtársak rendelkezésére bocsátani. — A szakszervezeti bizottság vezetősége.

Meghívó. A szabómunkások és munkásnők helyi csoportja május hó 9-én, hétfőn este 7 órakor a Munkásotthonban negyedévi taggyűlést tart. A vezetőség kéri a szaktársakat a pontos és teljes számban való megjelenésre.

Felhívás. A szabómunkások szakcsoportja felhívja azokat a szaktársakat, akik a május hó 9-én kezdődő férfi szabászati tanfolyamon részt óhajtanak venni, hogy felvételük céljából, a rendes pénztári órák alatt, jelentkezzenek Majorosi S. Ferenc szaktársnál.

Pénteki gyűlések.

Szegedi kenderfonógyár vasmunkásainak műhelyértékezte délután 5 órakor a Munkásotthonban.

Borbély- és fodrásmunkások taggyűlése este 8 órakor a Munkásotthonban.

PÁRTÉLET.

A párttitkárság értesíti a párt tagjait, hogy amennyiben pártjárulkaikat nem a szakszervezetek útján fizetik, a járulékot a következő helyeken lehet befizetni: az I. kerületi (Belváros) pártszervezethez tartozó elvtársak Vár-utca 7. sz. alatt (emelet), mindennap délután 5—6-ig és vasárnap délelőtti 10—12 óráig; a többi kerületi pártszervezetekhez tartozó elvtársak a központi titkárságnál (Munkásotthon, Maros-utca 4. szám) a hivatalos órák alatt, délelőtti 10—12 óráig és délután 2—7 óráig.

A Beniczky-ügy.

Budapest, május 4. A MTI. jelenti: A mentelmi bizottság Kutkafalvy Miklós elnöklésével, tegnap délután folytatólag tárgyalta Beniczky Ödön mentelmi ügyét. Kihallgatta herceg Windischgrätz Lajosné szül. gróf Széchenyi Mária, továbbá Windischgrätz Lajos herceg nemzetgyűlési képviselőt, Hoffmann Józsefet, Windischgrätz inasát, Szankovich Dénes fővárosi tanácsjegyzőt, továbbá Gömbös Gyula és Lingauer Albin nemzetgyűlési képviselőket. Az eddigi anyagra vonatkozólag Beniczky Ödön írásban fogja észrevételeit megtenni és akkor teszi meg indítványát a vizsgálat esetleges kiegészítése iránt is. Eziránt a bizottság elnöke fog intézkedni és a bizottság legközelebbi ülésén már előreláthatólag érdemleges tárgyalás veszi kezdetét.

Felsősziléziában „minden caöndes”.

Bécs, május 4. A lengyelek és németek között több helyen véres összeütközés volt. A lengyelek erőszakos fellépésére a német bányászok sztrájkjal feleltek.

Bécs, május 4. (MTI.) Beuthenből jelentik: Laurahüttében délután a franciák eltávolították az utcákról a felfegyverzett lengyeleket. Eközben egypár embert megöltek. Az általános helyzet aggasztó.

Berlin, május 4. (MTI.) Felsősziléziában több vasúti hidat levegőbe röpítettek. A német kormány a szövetségi bizottságnál a zavargások miatt lépéseket tet.

Bécs, május 4. Carleyből nehéz harcokról és fosztogatásokról érkeznek jelentések. Alotthieben a lengyel lázadás főhadiszállásán a német erdészt és két cselédleányát agyonlőtték. Deradsiban a lengyelek megtámadtak 30 olaszt és felfegyverzték őket. Diesay járásban és a rivnigi kerület egyes részeiben a lengyelek az előnyomuló olasz csapatokkal szemben vereséget szenvedtek.

Bécs, május 4. (MTI.) Boroszlóból jelentik: A lengyelek puccskísérete legalább is első szakaszában kudarcra végződött. Az ostromállapot kihirdetésének csak a nagyobb városokban volt hatása. A vidéken még teljes a felfordulás. Marny tábornok, a szövetségi szövetségbizottság helyettes elnöke kijelentette, hogy erőiesen fog fellépni és reméli, hogy három napon belül leveri a felkelést. Reguláris csapatok eddig még nem lépték át a határt.

Berlin, május 4. (MTI.) A birodalmi gyűlésen Simons dr. külügyminiszter ismertette a felsősziléziai zavargásokat. Megjegyezte, hogy a szénforgalom ezek miatt teljesen megszűnt és ez nemcsak Németor-

szágot, hanem Magyarországot és Csehországot is sújtja. Bizik a szövetségi bizottság erőies fellépésében, amely a nyugalmat hamarosan helyreállítja. A Londonba rendelt bizottság ma este érkezik Londonba, ahonnan jegyzéket küld Németországnak, amelyre a birodalmi kormánynak május 12-én éjjel 12 óráig kell válaszolnia.

Dinár, dollár, lei

idegen pénzek beváltása, eladása. Pénztári óra egész nap. Károlyi-utcai Bank- és Pénzváltó-üzlet.

Tőzsde.

Budapest, május 4.

Napoleon	620-630	Rubel	0.60-0.70
Font	800-820	Lei	3.20-3.38
Dollár	200-218	Szokol	2.80-2.90
Fr. frank	16.50-19.30	Sv. frank	37.—38.—
Márka	3.20-3.35	Kor. dinár	5.90-6.30
Lira	10.00-10.70	Fr.	5.90-6.30
Oszt. kor.	34-36	Lengy. márka	25-27

Zürich, május 4. (Nyitás.)

Berlin	8.60	Budapest	2.70
Newyork	5.66	Bécs	1.00
Milano	27.50	Bukarest	9.25
Zágráb	4.07	Oszt. bely.	0.97
Prága	7.85	Varsó	—0.68

Zürich, május 3. (Zárás.)

Berlin	8.60	Madrid	—
Hollandia	199.5	Buenos-Aires	—
Newyork	566.—	Zágráb	4.05
London	22.50	Prága	7.80
Páris	44.85	Budapest	2.65
Milano	27.65	Bécs	1.57.5
Brüsszel	—	Bukarest	9.25
Kopenhága	—	Oszt. bely.	0.97
Stockholm	—	Varsó	0.68
Krisztiania	—		

Szeged sz. kir. város gépkocsiszeme

Mikszáth Kálmán-utca 22 szám.

Gazdasági gépek nagy raktára. Készít, javít és állandóan raktáron tart gazdasági gépeket. Vállalja motorok, cséplőgépek, malomgépek szakszerű javítását legújantósból áron. Autójavító műhely. Belsőszállítás kisebb és nagyobb motorkékekkel. Kényelmes, üzembiztos bérautók vidékre. **Benzin, olajállomás.**

Iparművészeti Butorgyár

BACH ÉS GEGUSS okl. építő és iparművész.

Gyártótelep: Tisza Lajos-körút 71. 439 Tervező műterem: Deák Ferenc-utca 24. Elvállal eredeti művészi tervei után teljes lakberendezések, ebédlő, háló, úri-szobák, szalonok, hálók, portálok, üzlet- és bankberendezések stb. készítését.

Teljesen száraz tűzifa

Cseh-Szlovák megszállott területeiről hasábosan és felvágva a Városi Fatelep áraival egyenlő árban kapható

Bach Jenő és Testvére fatelepen

Szent István-tér.

Telefon 126. szám.

BELVÁROSI CSEMEGEÜZLET Kölcsey-u. 5.

Legjobb csemegeárak, házi sertésszár,

kétéves háziszappan

kilogramja 0 kor.

Tulajdonos: BRICHTA MIKSA.

Meglepő olcsó áron vásárolhat cipőt

minden formában és nagyságban, magas, fél és kivágottat, olcsóbban, mint bárhol

CSÍPEINÉL, Ipar-u. 18, Ipartestület házában.

Elsőrendű cipésmunkások felvételnek.

Telefon 15—31. sz.

Meghívó. A Magyarországi Munkások Rókkant- és Nyugdíjgyűlésének szegedi 68. fiókja vasárnap, május hó 8-án, d. e. 10 órakor az Európa-szálló udvari éttermében **rendes évi közgyűlést tart.** — Napirend: Jelentések, alapszabálymódosítás, tisztújítás. A tagok meghívottnak és tagsági könyveiket hozzák magukkal. **A választmány.**

Nincs jobb és olcsóbb forrás a

NEMECZ-FÉLE

HATYU-DROGÉRIÁNNÁL

Tisza Lajos-körút 73.

Dugonics-téri sarok mellett.

Gyönyörű cipők

Rusznál, ISKOLA-UTCA 13.

Magyar-Olasz Bank r.-t.

Alaptőke K 350,000.000
Tartaléktőke K 248,000.000

SZEGEDI FIÓKOK: Belváros, Vörösmarty-utca 5. (Kaszinó-épület); Alsóváros, Boldogasszony-sugárút 59. (Pályaudvarral szemben).

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI FIÓK: Megnyit 1921. évi április hó 25-én.

Teljesítenek mindennemű bankműveletet. Képviselet a világ minden részében. Betétek felmondás nélkül. Külföldi átutalások, tőzsdei megbízások.